

12eneenhalf: toekomstvisie op mobiliteit

Iwan Arts

(Tiem, onderdeel Goudappel Groep)

Annet Dijk - Schepman

(Tiem, onderdeel Goudappel Groep)

Samenvatting

Afgelopen jaar mobiliseerden wij Verkeerskundig Nederland. Denk mee te over de toekomst van mobiliteit! 12eneenhalf is het voorlopige hoogtepunt van wat die beweging ons bracht. Deze bijdrage gaat over onze visie op die toekomst, over vooruitgang, mensen, verkeer, vrijheid, co-creatie... Over nieuw werken, nieuw reizen, nieuw denken ... over een andere, een nieuwe wereld!

Trefwoorden

Mobiliteit, toekomstvisie, transformatie, elektrische voertuigen, ITS

Einde aan groei

Het is zover, het al eeuwen durend credo van groei om welvaart te verhogen heeft zichzelf de das om gedaan. De Maya's hebben gelijk, ergens in dit tijdsgewricht, zij zeggen 21 december 2012, treden we een nieuw tijdperk binnen. We doen in ons streven naar 'groei' een te groot beslag op allerlei grondstoffen. We zijn financieel en materieel steeds meer 'op de pof' gaan leven. We hebben luchtkastelen gebouwd, geleend van elkaar en gestolen van de aarde. De grenzen zijn bereikt. We zitten in een economische crisis, een energiecrisis en wellicht ook in een voedselcrisis. Alles zal anders moeten: alleen een omslag naar duurzame oplossingen kunnen ons daar structureel uit helpen.

Andere leefwijze

Wat betekent dat voor mobiliteit? Daar kom ik zo op. Eerst nog even onze leefwijze. Want door al die crises zijn we ons langzaam aan het realiseren dat alles anders moet. In ons persoonlijk leven zullen we anders om moeten gaan met gebruiken en bezitten. Het kan allemaal veel en veel minder. Minder energie gebruiken, minder spullen, minder reizen. In ons werkzame leven kan het ook heel anders. Veel meer samen doen, elkaars kwaliteiten benutten en op de ander vertrouwen. Digitale hulpmiddelen inzetten. Minder controle, meer co-creatie. En wordt onze welvaart dan minder? Ik denk het niet! We worden op een andere manier dan van bezit veel gelukkiger; door ontplooiing!

Andere ruimtelijke invulling

Mobiliteit staat in ons vak voor verplaatsing. Van A naar Beter? Van woning naar werk, naar recreatie/leisure, naar elkaar en dat alles ook weer terug natuurlijk. Wat gaat daarin veranderen? De bouwwereld ligt nagenoeg stil. Ze is zich aan het bezinnen, klaar aan het maken voor een grote omslag. Kantoorgebouwen staan leeg, de woningmarkt tuttert een beetje voort in de eerste versnelling. Het oude komt nooit meer terug. Wat daarvoor in de plaats komt? Geen grote kantoorgebouwen meer! We werken steeds lossere, flexibeler. Minder in dienstverband, meer co-creërend in gelegenheidscoalities. In plaats van vaste kantoren komen ontmoetingsplekken. Dus geen bureaus meer en dus ook geen bureaucratie!

Steden transformeren, ze zullen groeien als ontmoetingscentra maar niet uitdijen. Er kan veel efficiënter met de bestaande ruimte omgegaan worden. Leegstaande ruimte krijgt nieuwe bestemmingen. Steden beseffen dat zij zich alleen kunnen onderscheiden door kwaliteit te bieden en zetten daarop in.

Andere productie en consumptie

En hoe ontwikkelen zich productie en consumptie? De productie van bepaalde goederen zal aanzienlijk verminderen en soms zelfs verdwijnen. Bezit krijgt een andere betekenis. Waarom zou in iedere schuur een bladblazer en een boormachine moeten staan? Maar ook zal digitalisering doorzetten en bepaalde producten 'on demand' worden afgenomen. Denk daarbij bij voorbeeld aan digitalisering van boeken, muziek en film. Door E-shoppen en minder bezit wordt transport veel gericht op de eindgebruiker en verdwijnt een deel van de tussenhandel, de winkels.

Het verplaatsen van mensen zal ook aanzienlijk veranderen. Ook daar ontdekken we pas net de mogelijkheden van communicatie via het web. We kunnen en zullen elkaar veel meer virtueel ontmoeten. En daardoor zijn allerlei verplaatsingen niet meer nodig.

Andere energievoorziening

En dan de energievoorziening. Natuurlijk zet elektrificatie door, evenals duurzame elektriciteitsproductiemethoden. Stel je voor, auto's en motoren zonder stank en geluid! Elektrificatie én ook nog eens minder bezit van voertuigen, leidt tot nieuwe laadstations en uitgiftepunten voor voertuigen. Er ontstaat een soort openbaar individueel vervoer of misschien ook wel collectief individueel vervoer, zoals deelauto's. Een groep mensen, een wijk of een dorp, regelt het gezamenlijk. Er ontstaat een hoge graad van zelforganisatie, mensen nemen zelf de touwtjes in handen. Elektrificatie verandert mobiliteit zoals internet ICT veranderde.

Ander wegennet

Doordat de omvang van de verplaatsingen zowel van goederen als personen af zal nemen, wordt het wegennet niet verder uitgebreid, alleen nog onderhouden. Het transport zal wel met veel informatie technologie veel robuuster worden gemaakt, ITS zal een hoge vlucht nemen. We krijgen a la minuut informatie over verkeersdrukke en weersomstandigheden maar ook over het verschuiven van afspraken, van nieuwe meetings en het uitlopen van een bezoek aan de tandarts. Het mobieltje wordt de afstandbediening van het leven, of is dat eigenlijk al?

Andere informatie in-car

Verkeersveiligheid is geen infrastructureel onderwerp meer maar richt zich nu al op gedragsbeïnvloeding en voertuigtechnologie. Menselijk falen wordt door technologie zo goed als voorkomen. Geen grote hoeveelheden informatie meer op en om de weg, alles in het voertuig, op het individu en zijn of haar gedrag toegesneden.

Een reis wordt veel relaxter, meer een beleving dan een noodzakelijk kwaad. Het levert input voor creativiteit, voor ontplooiing. Reizen moeten inspireren! Want: als je de weg kwijt raakt, kom je nog eens ergens.

Andere wereld

Wat betekent dit alles voor OV, voor fietsen, voor parkeren, voor verkeersregelinstallaties? Kleine ontwikkelingen die we nu al zien, zullen een grote vlucht nemen. Over 20 jaar ziet de wereld er anders uit. Geen eigen auto betekent veel voor inrichting van de openbare ruimte. We kunnen ruimte zoals de garage anders gaan gebruiken. Fietsen wordt steeds interessanter, draagt bij aan onze gezondheid en moet in de ruimtelijke inrichting een belangrijke plaats krijgen, zeker in steden.

Het nieuwe tijdperk dat de Maya's voorspelden komt er aan. De veranderingen zijn groter dan door de industriële revolutie, de komst van machines, fabrieken en auto's. Veel beroepen zullen verdwijnen, waarschijnlijk kunnen we prima toe met veel minder werken. En meer tijd hebben voor andere ontplooiing. Als 'verkeerskundigen' mogen wij en jullie eerst vorm gaan geven aan deze andere wereld, een mooie wereld.

Deze visie op de toekomst hebben wij vorm kunnen geven door inspiratie die wij kregen tijdens het maken van ‘12eneenhalf’. In dat boek van Tiem staan visies op de toekomst van mobiliteit, inclusief een recept voor algendiesel met de boodschap: ‘Do try this at home!’. U kunt 12eneenhalf downloaden op de gelijknamige site, ook te bereiken via de site van Tiem.

Iwan Arts en Annet Dijk-Schepman

info@tiem.nl

088-2542070

www.tiem.nl

onderdeel van de Goudappel Groep

www.goudappel.nl